

REGISTERBLAD

Namn: Lars Hjelm

Datum: 2004-03-30

Område av riksintresse för naturvård i Uppsala län

Områdesnummer: NRO 03 067

Områdesnamn: VÅTMARKER KRING TÄMNAREN

Kommun: Tierp

Kartblad: 12 H NO

Area: ca 295 ha

Naturgeografisk region: 26 Skogslandskapet omedelbart söder om norrlandsgränsen

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner: Södra Norrlands och norra Svealands kust – och odlingsbygder

Landskapsform: Slätt med relativ höjd lägre än 20 m.

Riksvärde:

Odlingslandskap	Våtmark Naturbetesmark	Fauna
-----------------	---------------------------	-------

Värdeomdöme: Nordupplands största sankmarksområde av typen igenväxande betes – och slåttermark. Områdets växlande karaktär med betade strandängar, buskmarker och igenväxande odlingsmarker skapar förutsättningar för ett rikt djurliv, främst vad gäller fåglar.

Huvudkriterier: A Odlingsbygder med välbevarade drag av det äldre odlingslandskapet

Stödskriterier: Storlek, kontinuitet, representativitet, funktion – betydelse för fauna

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar, naturbetesmarker och landskapselement. Områdets värden kan påverkas negativt av upphörd eller vikande skötsel av naturbetesmarker, tillförsel av näringsämnen och gifter, igenväxning, energiskogsodling, plantering av träd på jordbruksmark, bebyggelseexploatering, täkt och nydikningar.

Säkerställande: Ingår i Länsstyrelsens naturvårdsprogram, objekt 60.93. Ingår i Länsstyrelsens ”Odlingslandskap i Uppsala län” och i Naturvårdsverkets nationella bevarandeplan för odlingslandskapet.

Områdets huvuddrag. Sankängarna utmed Tämnrån från Vallby till Tolfta utgör ett av de största sankmarksområdena i Norduppland av typen igenväxande betes - och slåttermark. Det består av betade strandängar, igenväxande fuktängar och kärrmarker, som översvämmas på våren. I området finns också enstaka smärre skogspartier. Söder om järnvägen Tierp - Uppsala är i stort sett hela området öppen betesmark, medan området norr om järnvägen domineras av stora, plana sjöfräkenkärr, trindstarrkärr eller strandängar bevuxna med buskar och yngre lövträd. Buskskiktet är ställvis välutvecklat med bl. a. gråvide,

ängsvide, sälg, jolster, hägg och brakved. Växtsamhällena är bitvis art- och individrika. Trakten kring Torslunda är en av bygdens mest tilltalande områden med öppet odlingslandskap i väster och skogslandskap i öster. Mellan Torslundaåsen och den markerade åskullen söder därom flyter Tämnrån. Trädskiktet utgörs av glest stående tall, asp, gran och några grova ekar. Bland buskarna märks främst en. Blåklocka, harstarr, sommarfibbla, backnejlika, och harklöver är vanliga i fältskiktet. Mer sparsamt förekommer ängsfryle, käringtand och rödklint.

Fågellivet är rikt. Antalet rastande fåglar är stort och domineras av änder, gäss, vadare och sothöns. Även sällsyntare arter som mindre sångsvan och salskrake har iakttagits. I maj dominerar vadarna. Vanliga rastare är grönbena, gluttnäppa och brushane. Den alltmer sällsynta storspoven rastar ibland talrikt. Flockar på uppemot 500 exemplar har iakttagits. Bland häckfåglar märks enstaka exemplar av storspov och de talrikt förekommande enkelbeckasin och tofsvipa. I maj – juni hörs nattsångarna, främst gräshoppsångare, men även näktergal, kornknarr och småfläckig sumphöna. Flodsångare och kärrensångare hörs vissa år. Buskmarkerna längs ån är småfågelrika och är också tillhåll för rådjur och småvilt.

Referenser:

Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987: Naturvårdsprogram för Uppsala län. Länsstyrelsen 1987:1. Uppsala.
Länsstyrelsen i Uppsala län, 1993: Odlingslandskap i Uppsala län. Länsstyrelsen 1993:4. Uppsala.
Länsstyrelsen, 1993: Ängs- och hagmarker i Uppsala län, Tierp. Länsstyrelsen i Uppsala län 1993:3. Uppsala.
Naturvårdsverket 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm.
Stockholms ornitologiska förening och Upplands ornitologiska förening, 1999: Fågellokaler i Uppland och Stockholms län.
Jordbruksverket: Ängs –och betesmarksinventeringen 2002-2004